

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СУБОТА,
5 ЛИПНЯ
2003 року

№ 123 (3123)

Зі святом, флотці–молодці!

Дедалі легше у своє звичне професійне свято налаштувати-ся на урочистий лад працівникам морського та річкового фло-ту нашої держави. Адже помітно кращають справи у всіх тру-дових колективах галузі, яку називають венами економіки. Не випадково саме порти і портів господарства наш нинішній уряд зарахував до пріоритетних напрямів розвитку країни.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Одеський порт, разом з азовськими і ще чотирма чорномор-ськими портами Криму, називають старійшиною українських портів, всі з яких міжнародні фахівці вважають перспективни-ми для значного зростання обороту перевезень, адже спокон-віку зручно розташовані на жвавих торговельних шляхах, тому вже у давні часи були відомими гаванями. Професіонали на-ших портів, усього морського і річкового флоту, намагаються розчахнути водні ворота України ще ширше, розгалужують вже традиційні морські зв'язки з дедалі більшим колом країн, пла-нують відкриття нових вантажних і пасажирських ліній не ли-ше до близьких, а й далеких географічних сусідів.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Політичну рекламу «узаконять»

Ранкове засідання 4 липня

Обговорення законопроекту «Про політичну рекламу» відбувало-ся в контексті навколо останніх подій у парламенті. Опозиціонери закидали деяким ЗМІ викривлене висвітлення засідань Верховної Ради і обговорення депутатського та президентського законопроєк-тів про політичну реформу. Не раз наголошувалося на «зловживан-ні інформаційним простором» керівниками держави.

Представляючи відповідний законопроект, голова підкомітету Ко-мітету з питань свободи слова та інформації Валерій Мішура зазна-чив, що документ — це певний крок до демократизації інформацій-ного простору. Крім того, за його словами, законопроект захищати-ме журналістів від «наїздів» під час проведення виборів, розширюва-тиме межі свободи слова, зменшить можливості незаконного вико-ристання фінансових, адміністративних та інформаційних ресурсів.
(Закінчення на 2-й стор.).

Під знаком транспортних коридорів та співробітництва зі США

Учора в Ялті завершилася зустріч представників керівництва держав ГУУАМ. Підписано низку документів. На думку Прези-дента України Леоніда Кучми, головне завдання нинішньої зустрічі ГУУАМ — розвиток транспортних коридорів: «Перспекти-ви в нафтогазовій галузі сьогодні на порядку денному стоять значно гостріше, ніж це було торік». І, за його словами, в цій галузі учасники об'єднання досягли високих результатів. У свою чергу президент Грузії Едуард Шеварднадзе наголосив: «Є дуже цікаві проєкти, зокрема пов'язані з нафто- та газопроводами».

Крім президентів України та Грузії в ялтинській зустрічі взяли участь також представники глав Узбекистану, Молдови та Азербайджану, а також гості з інших країн. Зокрема, амери-канська делегація на чолі з заступником помічника держсекре-таря США у справах Європи та Євразії Стівеном Пайфером. Його переговори з Леонідом Кучмою були в центрі уваги ак-редитованих на «саміт» українських ЗМІ. Автоматично однією з головних тем зустрічі стала активізація співробітництва кра-їн ГУУАМ зі Сполученими Штатами.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Яблонська Т. Н.
Народ. 1917 р.

Юність.
(1969 р.)

За інвалідність — 65 тисяч доларів, а за смерть — ще більше

5-та окрема механізована бригада ВС України пат-рулюватиме автомагістралі, перевезення гуманітарних вантажів, охоронятиме 120-кілометрову ділянку кор-дону з Іраном і спецоб'єкти.

Наша місія в Іраку розпочнеться 1 вересня. Від-правлення техніки морем заплановано на кінець лип-ня. Перший борт з військовослужбовцями вилетить до місця дислокації стабілізаційних сил 7 серпня.

А поки що на Великополовецькому полігоні в ра-йоні Білої Церкви (Київська область) відібрані для східного «десанту» контрактники на навчаннях від-працьовують різні ситуації, що можуть виникнути під час миротворчої служби. Вони вивчають звичай міс-цевих жителів, їхню мову. Більшість солдатів та офі-церів стверджують, що йдуть у гарячу точку перевіри-ти себе в екстремальних умовах. Утім, і матеріальний

бік миротворчої медалі відіграє неабияку роль у мо-тивації цього рішення. Оклади наших військових мі-сіонерів — від 600 до 1200 доларів на місяць. Кон-тракти підписано на рік.

Контингент із 1647 осіб пройшов ретельний медич-ний і психологічний відбір. Кожен з українських ми-ротворців застрахований. Першу групу інвалідності, отриману під час виконання місії в Іраку, оцінено в 65 тисяч доларів. У разі смерті на іракській землі сім'я загиблого отримає 107 тисяч доларів. Проте, як зазначив командир бригади Сергій Безлушенко, за час перебування американського стабілізаційного контингенту, на зміну якому йдуть наші миротворці, у провінції Віст не пролунало жодного пострілу. За йо-го словами, ситуація в регіоні стабільна.

Ольга ВАУЛІНА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У НОМЕР

п'ять тисяч студентів. Навчають їх 36 профе-сорів, 128 доцентів, **повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

Пам'ятник учителяці

У Рівному вже цього року біля педінститу-ту буде встановлено пам'ятник Першій учи-тельці. Рішення про це ухвалила сесія Рівнен-ської облради. Вона передбачила й кошти для реалізації цього проєкту. В такий спосіб буде відзначено роль учительства в житті суспіль-ства, його подвижницьку працю. Як повідо-мила голова постійної комісії обласної ради з питань гуманітарної політики Світлана Боба-тирчук-Кривко, для пам'ятника використають узагальнений образ, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр ЮРКОВА.**

Проти підвищення цін

На центральному майдані Кіровограда біля приміщення облдержадміністрації відбувся мі-тинг, організований Координаційною радою за-хисту конституційних прав громадян. Представ-ники опозиційних партій за підтримки мешканців обласного центру та міст Олександрії, Світловод-ська і Знам'янки висловили невдоволення з при-воду підвищення цін на хліб, тарифів на кому-нальні послуги, а також зростання заборгованості з заробітної плати та росту безробіття, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

Чий лісоруб сильніший?

Лісоруб Міжгірського держлісгоспу 44-річ-ний Михайло Маркович уже не вперше бере участь у змаганнях з фахової майстерності й повертається додому з перемогами. Не стали винятком і III міжнародні змагання, що від-булися у Владимирській області Росії, на яких він став чемпіоном. Свою фахову майстер-ність Михайло демонстрував мотопилкою «Мотор-Січ».

Тепер закарпатцеві випала честь очолити українську команду на першості Європи, яка відбудеться в Італії, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

■ Співробітники чернігів-ського управління СБУ спільно з митниками затри-мали на залізничній станції Шорс шість вагонів контра-бандного металу на півміль-йона гривень. Високоякісна сталь мала відбути в одну з країн Західної Європи як шлак. За фактом контра-банди 400 тонн металу пору-шено кримінальну справу, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВ-ЛЕНКО.**

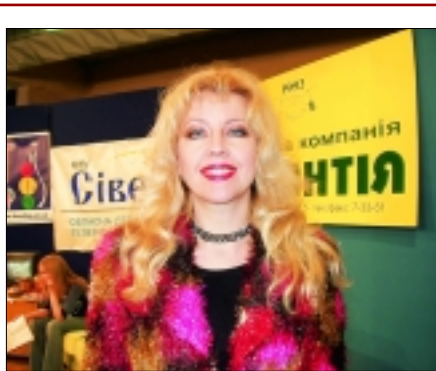
■ Отруєння стало причи-ною смерті 12-річної сівер-ськодонецької школярки, котра відпочивала в оздо-ровчому таборі «Лісова каз-ка». У ніч з 30 червня на 1 липня до медпункту табору звернулися дві дівчинки зі скаргами на блювання. Їм було надано медичну допо-могу і встановлено нагляд лікаря, але на ранок одній дитині стало так погано, що довелося викликати ре-анімаційну машину і вже в неприємному стані від-правляти її до лікарні. Дів-чинку перевели на штучну вентиляцію легень, зробили все, щоб вивести її з кома-тозного стану. Але ранком 3 липня лікарі констатова-ли смерть дитини. За попе-редніми даними, причиною смерті стало вживання не-відомої отрути. Розпочате службове розслідування по-казало, що епідемічна ситу-ація в таборі благополучна, діти, котрі тут перебувають, здорові, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.**

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Салби — кошовна
прикраса Буковини

3

Жанна Боднарук:
«Відколи себе пам'ятаю,
завжди співала»

5

Чорно-
червона
коса
33-го

7

Парламентська співпраця забезпечить торговельні зв'язки

ВІЗИТИ

У жовтні Україну з візитом відвідає голова Меджлісу Ісламської Ради Ірану Алі Акбар Мохташамі. Про це йшлося на зустрічі Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з Надзвичайним і Повноважним Послом Ісламської Республіки Іран в Україні Ахмадом Садег-Бонабом, термін дипломатичної місії якого завершується.

Як повідомив журналістам прес-секретар глави українського парламенту Ігор Сторожук, під час зустрічі В. Литвин підкреслив важливість розвитку україно-іранських відносин і що важливою складовою цих відносин є міжпарламентські зв'язки, зокрема групи дружби. Сторони обговорили і заплановане на осінь спільне засідання цих парламентських груп, де буде розглянуто детальний план та напруги співпраці на парламентському рівні з метою правового забезпечення подальшого розвитку торговельно-економічних зв'язків між Україною та Іраном.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Далеко від компромісу, але близько до виборів

Вечірнє засідання 3 липня

Під час великої перерви відбулося декілька засідань за участю керівників депутатських фракцій і груп. Коментуючи журналістам ситуацію, що виникла в сесійній залі під час розгляду питання про направлення на висновок до Конституційного Суду проектів змін до Основного Закону, Голова Верховної Ради України Володимир Литвин назвав блокування роботи парламенту «цинічним». Глава парламенту зробив такі висновки із цього спалаху емоцій: «Ті фракції, які бачать у себе реальних кандидатів на президентських виборах, не хочуть взагалі жодних змін, бо вважають, що повноважень достатньо». А тому, за словами В. Литвина, під приводом вирішення процедурних моментів «йде глухе блокування».

Відкривши вечірнє засідання, Володимир Литвин повідомив, що учасники погоджувальної наради підтвердили: парламенту потрібно розгляну-

ти постанови про направлення законопроектів про зміни до Основного Закону до Конституційного Суду, тобто вирішити суто процедурне питання, а не обговорювати законопроекти. А по суті їх розглядатимуть уже після вердикту КС. Глава парламенту оголосив, що проекти постанов доповідатимуть у порядку надходження. Від Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування виступив голова комітету Анатолій Матвієнко. Однак представники опозиційних сил знову заблокували трибуну й стіл робочої президії.

Потім координатор парламентської більшості Анатолій Толстоухов (фракція НДП) заявив: «Парламентська більшість, маючи право на реалізацію свого проекту, постійно шукала компроміс. І останній компроміс полягав у тому, щоб проголосувати і направити і проект Президента, і проект Верховної Ради, і надати Голові Верховної Ради у подальшому вирішувати ці питання про-

тягом 15 днів. Але сьогодні озайомилися із заявою фракції «Наша Україна», з якої чітко зрозуміло, що ніякі конституційні зміни їй не потрібні. А коли так, то не потрібні зміни до пенсійної реформи, до Податкового кодексу, до бюджетного процесу, який уже розпочався». Координатор більшості підкреслив, що вони залишають за собою право в подальшому організувати роботу парламенту таким чином, щоб продовжувалася політична реформа і приймалися закони.

На засіданні у кабінеті глави парламенту, за словами лідера ДГ «Демократичні ініціативи» Степана Гавриша, було прийнято таке рішення: наступного тижня у Верховній Раді відбудуться три дні голосування — у середу, четвер і п'ятницю. Питання про спрямування до КС президентського і парламентського законопроектів про політреформу парламент планує розглянути наступного четверга, у середу — прийняти рішення стосовно

законопроектів по селу, зміни до Бюджетного кодексу, обрання суддів. Водночас С. Гавриш припустив, що в разі продовження блокування роботи парламенту опозицією, парламентська більшість знайде інші, «не електронні», способи для прийняття рішень. А представник фракції СДПУ(о) Нестор Шуфрич (котрий, шоправда, не був присутній на погоджувальній нараді у Голови ВР) навіть заявив, що «більшовики» можуть повернутися до питання про перерозподіл парламентських комітетів, передусім бюджетного.

Лідер «Нашої України» Віктор Ющенко заявив журналістам, що опозиційні фракції вимагають «чіткого процедурного рішення, яке створило б рівні права ініціативам Президента і народних депутатів. Якщо парламентська більшість спробує змінити процедуру прийняття рішень Верховною Радою, опозиційні сили діятимуть адекватно».

Юліана ШЕВЧУК.

Політичну рекламу «узаконять»

Ранкове засідання 4 липня (Початок на 1-й стор.).

Контроль за дотриманням положень законопроекту під час виборів здійснюватиметься Центральною виборчою комісією, іншими відповідними виборчими комісіями і Національною радою України з питань телебачення та радіомовлення. Окремими статтями регулюється порядок здійснення політичної реклами в період офіційно оголошеної виборчої кампанії, кампанії з проведення референдуму. За словами Валерія Мішури, документ визначає поняття «політичної реклами», «суб'єкти політичного процесу», «політична прихована», «недобросовісна» і «фальшива» реклама, «контрреклама» (антиреклама). Проте Юрій Кармазін переконаний, що ці терміни треба уніфікувати, бо, скажімо, наявність «фальшивої реклами» важко доводити в суді, а урядовці, думку яких оприлюднив перший заступник голови Державного комітету з питань телебачення і радіомовлення Михайло Онуфрійчук, пере-

конані, що ці поняття треба виписати чіткіше. Народний депутат Андрій Шкіль (БЮТ) зазначив, що законопроект потрібний, але в ньому треба дослівно передбачити захист прав кожної політичної сили на вільну рекламу.

Інший законопроект, який народні обранці розглянули за скороченою процедурою, визначає правові засади обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів з метою забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної третім особам внаслідок ДТП. Згідно з проектом страхувач самостійно встановлює розмір страхових платежів шляхом добутку базового платежу та відповідних корегуючих коефіцієнтів.

На початку ранкового засідання Голова Верховної Ради Володимир Литвин проінформував, що Володимир Засць уповноважений представляти фракцію СДПУ(о). Після чого народні депутати розглянули депутатські запити, заяви та повідомлення.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

У НОМЕР

■ Депутат в окрузі

І фотоапарати на додачу

Більше сорока учнів трьох шкіл обласного центру вилетіли на відпочинок до Туреччини. У Борисполі їх проводжав народний депутат України Володимир Сачок, який організував цю поїздку. Проводжаючи дітей, він подарував фотоапарати тим, у кого їх не було, щоб зберегли пам'ять про цю мандрівку. Торік завдяки В. Сачоку більш як 90 школярів Житомира відпочили в Болгарії.

Олексій КАВУН.

Житомир.

■ Прогноз

Солодкі ілюзії — гіркі ціни

За офіційними повідомленнями, ціни на цукор нинішнього тижня впали. В Національній асоціації цукровиробників «Укрцукор» повідомляють, що ще недавно кілограм солодкого піску продавали по 3,2 гривні оптом і 3,6 гривні в роздріб. Нині, відповідно, близько 3 та 3,5 гривні. Зниження фахівці пояснюють нібито надходженням на ринок обіцяного цукру із держрезерву і ймовірною появою на ринку тростинного цукру із завезеного на пільгових умовах сиру.

А тим часом урожайна перспектива не надто радує. Посіви цукрових буряків рідкі. Майже третина їх, за оцінками експертів, — у незадовільному стані. Сам корінець у середньому важить нині лише тридцять грамів. А торік у цей період — майже шістьдесят.

Солодка культура в такому занедбаному стані через пізнє проведення посіву і дефіцит вологи. В багатьох регіонах рослини обсіли шкідники так, що деякі площі довелося навіть пересадити заново. Отже, за оцінками фахівців, із 840 тисяч гектарів, відведених під корінці, приблизно 120 тисяч підпадуть під списання. А бурякового цукру зварять 1,4 мільйона тонн, за внутрішньої потреби 1,6 мільйона.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Р. S. Автор цих рядків перевірів офіційну інформацію про зниження роздрібних цін на солодкий пісок і побував учора в столичному гастрономі «Центральний» на проспекті Перемоги. На «цукровому» ціннику значилося: 4 гривні 17 копійок за кілограм продукції.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

СПОРТ

Хто куди...

Футбол. Заслуженого майстра спорту Геннадія Литовченка — одну з найскаравіших зірок українського футболу минулих років — призначено головним тренером харківського «Металіста», котрий, як відомо, вибув з вищої ліги. Либонь, власники клубу пов'язують з ім'ям Литовченка найчестотлюбніші плани. А головне — мріють повернутися до еліти через рік.

Як відомо, колишній тренер Металіста Михайло Фоменко пішов у відставку й очолив запорізький «Металург». Геннадій Литовченко досі був асистентом у Павла Яковенка в молодіжній збірній України.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Загляньте до «Вітряка»

Хто їхав автомобілем на Київ через Корсунь-Шевченківський, мабуть, звертав увагу на мальовничу, стилізовану під старовину, будівлю. Зі ставочком у дворі, тинами-перелазми і каліною на причілку. Це ресторан місцевої райспоживспілки «Вітряк». Як і годиться, у «млині» працюють хлопці. Шляхетні і вишкolenі, одягнені у вишиванки. Подавати гостям мед-пиво, полив'яні горщики з печеною, розмальовані миски з борщем, пампушками та січениками — чоловіча справа.

Особливо часто тут бувають іноземці. Відвідуючи Київ у справах, вони приїжджають до Корсуна на відпочинок. Тут дешевше й колоритніше. Можна і рибу в Росі поводити, і на полювання ходити.

— Торік в оновлення «Вітряка» ми вклали понад 400 тисяч гривень, — каже голова

районного споживчого товариства, заслужений працівник сфери послуг України, Микола Недоступ. — Всього у розвиток торгівлі і виробництва — 1,4 мільйона. Брили кредити, бо для нас це великі гроші. На жаль, досі для кооперації пільгова позика не передбачена і тому сплата банкам двадцяти двох відсотків — неабиякий тягар.

Турбує Микола Михайловича й таке. Останнім часом на селі і в невеликих містечках з'явилася чимало приватних торговельних точок. Вони — конкуренти споживчого товариства і, на думку кооператорів, повинні працювати з ними на рівних. Райспоживспілка, наприклад, перерахувала торік у державну скарбницю понад 1,2 мільйона гривень податків. А десятки бізнесменів, котрі мають не менші доходи, сплачують у казну лиш символічний внесок.

Господарським судом Сумської області (40030, м. Суми, вул. Рибалко, 2) порушено справи про банкрутство:

— Товариство з обмеженою відповідальністю Агрофірма «Лан», справа № 6/18 від 10.04.2003 р., юридична адреса: 41800, Сумської обл., Білопільський район, с. Горобівка, код 30062160, р/р 26005319834003 в СФ КБ «Приватбанк», м. Білопіль, МФО 337546.

— Товариство з обмеженою відповідальністю сільськогосподарське підприємство «Тучне», справа № 6/19, юридична адреса: 4100, Сумська обл., Білопільський район, с. Тучне, код 30196673, р/р 2600216000 в АКБ «ПревексБанк» м. Суми, МФО 337858.

Розпорядником майна боржників призначено Каложного М. І. (ліцензія № 249716 від 19.10.2001).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Копії заяв та доданих до неї документів надсилаються розпоряднику майна за адресою: 41800, м. Білопіль, Сумської області, вул. К. Лібкнехта, 43.

Постановою Господарського суду Сумської області від 15.05.2003 року № 6/7 Спільне підприємство виробниче об'єднання, м. Білопіль, код 05474493, адреса: 4180, м. Білопіль Сумської об-

ласті., вул. Маяковського, 9, р/р 260042392 в СОД АППБ «Аваль» м. Суми, МФО 337483, визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Каложного Миколу Івановича ліцензія № АА 249716 від 19.10.2001 року.

Постановами Господарського суду Сумської області визнано банкрутами наступні підприємства та відкрито ліквідаційні процедури:

1. Постанова № 12/20 від 25.03.2003 р. Товариство з обмеженою відповідальністю Агрофірма «Мрія»; поштова адреса: с. Кальченки Білопільського району Сумської області.

2. Постанова № 6/15 від 17.03.2003 р. Ямпільська міжгосподарська господарськова шляхо-будівельна ділянка № 18 по агропромислому будівництву; поштова адреса: смт. Ямпіль Сумської області.

3. Постанова № 6/23 від 10.04.2003 р. колективне сільськогосподарське підприємство «Сергіївське»; поштова адреса: с. Сергіївка, вул. Чернявського, 1. Білопільського району Сумської області.

Заяви з вимогами до банкрутів приймаються ліквідатором Каложним М. І. (ліцензія серії АА № 249716 від 19.10.2001) протягом одного місяця з дня опублікування оголошення. Адреса: 41800, м. Білопіль Сумської області, вул. К. Лібкнехта, 43.

Голова правління Черкаської облспоживспілки Віктор БОЙН.

торік через Україну понад 300 тисяч тонн продукції! Відсутня передплата в торгівлі також у Грузії, Вірменії. А в сусідній Білорусі, де голова республіканського споживчого товариства одночасно є і членом уряду, існує ціла система пільг, спрямованих на розвиток кооперативного руху. А в Росії заснували спеціальний фонд, кошти з якого спрямовуються на матеріально-технічне переозброєння споживчих товариств. І там зараз ніде не побачиш похилої спільнотської крамнички.

Мої співрозмовники дуже шкодували, що у Верховній Раді України досі нема кооперативного лобі. Та все ж сподіваються, що народні депутати проймуться проблемами найстаршої спілки і бар'єри до її великомасштабного оновлення буде знято. Адже дбають кооператори насамперед про громаду.

Лілія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Салби — кошовна краса Буковини

Три дні Чернівці та мальовниче гірське містечко Вижиця приймали хореографічний фестиваль «Салби Буковини», на який звідуєсь з'їхалися юні таланти України. Салбами на Буковині називають прикрасу з срібних та золотих монет, яку поважає гасдині надівали на сімейні та храмові свята. Що заможнішою була родина, то ряснішою була карбована підвіска у жінки. У ці дні Буковина, немов пишні салби, зібрала на своїх гірських теренах низку самобутніх відомих і аматорських танцювальних колективів, які пройшли карнавальним парадом по старій бруківці Чернівців та асфальтованих пагорбах колиски буковинських талантів — Вижиці над Черемошем.

Організатори фестивалю, а це Асоціація хореографів Буковини (Микола Пупченко) та оргкомітет (Юрій Марко), зробили все, щоб, окрім виступів, юні українські таланти полинули у світ буковинської вишивки, малярства, ремесла, просто побігали по свіжоскошеній траві полонин, скуштували бринзи та знаменитої гуцульської кулеші, замочили ноги у найчистішій річці Європи — Черемоші. Чи не тому потім з таким натхненням демонстрували вони своє мистецтво?!

А концертів було два — у Чернівцях та Вижиці. Найбільше оплесків зірвав заслужений аматорський ансамбль народного танцю з Рівного «Полісянка» під керівництвом Віктора Марушака, учасники якого — звичайні школярі та студенти. Цей колектив уразив своєю довершеністю передусім вижничан, котрі на цьому знаються. Сподобалися глядачам гурт «Колос» зі старовинного села Мамаївці та ансамбль класичного танцю

Фото автора.

«Пролісок» Харківського машинобудівного заводу. Вони й стали переможцями. На думку Віктора Марушака, найважливішим підсумком фестивалю є спілкування молодшої генерації українців між собою, яке засвідчило повагу юних до культури, національного гонору й унікального колориту своєї батьківщини. Містечкові буковинці мали нагоду переконатися, що гості навіть з далеких східних областей не менш талановиті, ніж буковинські діти, а українцями є ні на відсоток менше.

Кілька колективів-учасників хореографічного свята уже запросили до Рівного, де на День незалежності вони танцюватимуть на фестивалі «Древлянські джерела». Спостерігачі з Угорщини, Польщі та Румунії висловили бажання взяти участь у «Салбах» наступного року. За словами Миколи Пупченка, буковинці готові прийняти міжнародний дитячий фестиваль, діти повинні спілкуватися, їм жити в іншому світі.

Сергій СУЛИМА.

АКТУАЛЬНО

Борці з економічною злочинністю розмінюють другий десяток

Майже 15 тисяч злочинів, більшість з яких тяжкі та особливо тяжкі, викрито з початку року підрозділами Департаменту державної служби боротьби з організованою злочинністю МВС України. Понад 90 відсотків порушень кримінальних справ передано до суду. Відшкодовано 300 мільйонів гривень завданих економіці збитків. Про це на

брифінгу повідомив керівник згаданого департаменту, генерал-лейтенант Віктор Литвиненко. Зокрема, борці з економічною злочинністю цього року задокументували до 400 фактів незаконного обігу зерна. Віктор Литвиненко також зупинився на проблемах підпорядкованого йому відомства. Однією з них є відплив кадрів до інших силових

структур. Тому майже половина працівників — молоді спеціалісти зі стажем роботи менш як три роки. Разом з тим 97 відсотків штату мають вищу освіту, а то й дві-три, переважно економічну й юридичну.

До речі, днями департамент відзначив своє десятиріччя.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

СВАВІЛЛЯ

Трамвай украли!

У Луганську молодий чоловік, що зайшов до трамвая маршруту № 1, приставив ніж до горла вагоноводові й зажадав віддати весь виторг. Жінка наскребла 30 гривень, але це хлопця не задовольнило, і він пішов по салону. У ньому сиділо тільки двоє — літня жінка і дівчина. Погрожуючи ножем, він одержав від бабусі ще п'ятірку. Дівчину чіпати не став. А водія примусив їхати без зупинок. У потрібному місці незваний пасажир залишив салон. Правоохоронці затримали його через кілька годин. Як з'ясувалося, 21-річний молодик поспішав на зустріч із другом, але грошей не було навіть на трамвайний квиток. Тоді він і вирішив пограбувати водія, а разом проїхатися з вітерцем до призначеного місця.

Алла АНТИПОВА.

Фото Бориса ДВОРНЮКА (Україноформ).

У Запоріжжі відбулася четверта Всеукраїнська вітрильна регата на призи Героя України, генерального директора ВАТ «Запоріжсталь» Віталія Сацького, присвячена 70-річчю підприємства.

Декоративне перестало бути безіменним

ВИСТАВКИ

Столичні виставки — річ звична, але щоб художня виставка відкрилась у п'ятницю, коли всі тікають від спеки за місто, і щоб при цьому в Український дім не всі бажуючі змогли протовпнитися — це щось особливе! Справді, виставка «Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен» стала загальнонаціональною подією в нашому сьогоденному поп-просторі. Цей проєкт задумано ще 1997 року, й ось тепер експоновано понад тисячу творів: кераміки, скла, текстилю (зокрема, багато gobelенів). В побудові експозиції (автори Зоя Чегусова, Тамара Лі, Валентина Тимченко, Ніна Саєнко) йшли від кола в центрі виставкового залу. Це символічно, адже професійне декоративне мистецтво справді йде по колу традицій, спираючись на народне мистецтво.

(Закінчення на 5-й стор.).

АНОМАЛІЇ

Загадки віщих снів

За даними соціологів, у віщі сні вірять переважно домогосподарки, некваліфіковані робітники, пенсіонери, особи з освітою, нижчою за середню, низьким рівнем доходів, а також мешканці сільської місцевості. Жінок, які вважають це явище цілком реальним, у 2,2 рази більше, ніж чоловіків.

З другого боку, заперечувати існування віщих снів — справа невдячна. Навіть затяті скептики погодяться з тим, що щось таке є. В історії зафіксовано безліч випадків так званих віщих (чи пророчих) снів. Ось як подається у літопису поява ікони Казанської Божої Матері: «Одній благочестивій дівці, що мешкала в місті Казані, явилася уві сні Цариця Небесна і сказала: «В такому-то місці, в землі, зарито Мою ікону, оголоси про це: нехай відкопають її і виймуть». Цей самий сон повторювався кілька разів, і коли дівця почала копати в зазначеному місці, то справді знайшла там ікону Божої Матері».

Досить широко відома й історія, пов'язана з іменем декабриста Рилєєва. В дитинстві він серйозно захворів, і вже все вказувало на смерть, аж тут його мати нібито побачила сон, у якому чийсь голос порадив їй не просити в Бога зцілення для дитини, бо життя її буде тяжке, а смерть — страшна. Вона у всіх подробицях побачила долю сина і наприкінці його життя — шибеницю. Однак жінка, звичайно ж, мріяла лише про одужання дитини. Прокинувшись, вона побачила, що у хлопчика спала температура, він почав одужувати. Через багато років Рилєєв був серед п'яти повішених після повстання на Сенатській площі.

Загадковий випадок стався і з Михайлом Лермонтовим. Поет полюбляв на дозвіллі вивчати математику. Одного разу, не впоравшись з важкою задачкою, він ліг спати і вві сні побачив незнайомого чоловіка, котрий підказав розв'язання. Лермонтов прокинувся, записав його, а ще намалював портрет незнайомця. Через багато років, коли портрет потрапив до рук фахівців, вони визнали в ньому Джона Непера — винахідника логарифмів. Хоча Непер жив у XVII столітті, а Лермонтов у XIX, однак сучасники поета стверджували, що Михайло Юрійович нічого не знав ні про Непера, ні про його праці. До речі, Джон Непер був шотландцем, а, як відомо, одна із гілок родового дерева Лермонтових бере свій початок від Георга Лермонта, вихідця з Шотландії.

Також кажуть, що американський президент Лінкольн незадовго до своєї загибелі побачив уві сні Білий дім і в ньому труну з білим покривалом. Лінкольн спитав у солдата, що стояв на варті: «Хто помер?» І почув: «Президент. Його вбили в театрі». Через десять днів Лінкольна застрелили в театрі.

У наші дні також бувають неймовірні пригоди. Миколи С., наприклад, наснилося, що на шляху з аеропорту він під'їхав до перехрестя. На перехресті Микола чітко бачив «Волгу» — таксі і «Жигулі» червоного кольору, які зіткнулися. Навкруги було бите скло, сліди крові і речовина сірого кольору. Микола загальмував, а міліціонер жезлом показав йому об'їзд. Сон справив величезне враження. На душі був неспокій. Вранці він поїхав в аеропорт, а повертаючись, побачив картину ДТП, що наснилася вночі. Точно такі само «Волга» і «Жигулі», тільки без слідів крові на білому склі. Від несподіванки Микола загальмував, а міліціонер нетерпляче махнув жезлом, показуючи на об'їзд.

Таких прикладів віщих снів можна навести ще дуже багато. Дослідники пояснюють цей феномен по-різному. Прихильники біоенергетичної теорії вважають, що інформацію спляча людина отримує із зовнішнього джерела — з ноосфери. Відключений від дійсності організм нібито перетворюється на прилад з певною заданістю, який сканує ноосферну інформацію і відбирає потрібну. Однак не кожному дано бути таким приладом. Крім того, інформації важко пробитися крізь стіни приміщень і одяг.

Послідовники традиційної науки, змальовуючи те, що відбувається під час сну в мозкові людини, часто вдаються до аналогії з комп'ютером. Вони кажуть, що людський мозок переробляє накопичену за день інформацію, долучає її до тієї, що зберігається в пам'яті. Сновидіння в такому разі можуть слугувати своєрідним вікном для спостереження нервових процесів, які з раннього дитинства допомагають людині виробляти, вдосконалювати і коригувати стратегію поведінки. Академік Павлов визначав сновидіння як поєднання колишніх вражень. А якщо врахувати, що наша підсвідомість зберігає і переробляє величезну кількість інформації, про яку ми інколи навіть не здогадуємося чи просто не пам'ятаємо, то прогнозування якихось ситуацій, особливо тих, що пов'язані з нашим оточенням, не здаватиметься вже таким і загадковим.

Багато хто з цієї точкою зору не згоден. Вони вважають, що ця гіпотеза має чимало вад. Адже часто повідомлення уві сні лише на перший погляд здаються випереджаючими події, а насправді мають відгомін фактів, які вже відбулися. Прикладом може слугувати така історія. Галині Р. наснилося, що її син п'ятого квітня 2002 року поїхав подорожувати автомобілем. Навіть уві сні жінку це здивувало, бо знала — ніякого автомобіля її син не має. Юнак вів автомобіль невпевнено, на повороті не впорався з керуванням і врізався в дерево, що росло на узбіччі. На щастя, він не постраждав, а от автомобіль пошкодив. Слід зазначити, що сон цей жінка побачила вночі сьомого квітня. А ще через два дні від сина прийшов лист, що п'ятого квітня він розбив машину друга і тепер йому терміново потрібно дістати 500—700 доларів. Чи можна в цьому випадку назвати сон віщим? Деякі дослідники пояснюють такі пригоди телепатією, яка особливо сильно проявляється у близьких родичів, а уві сні, коли «вимкнено» свідомість, контакт цей нібито посилюється в багато разів.

Та хай там що, а віщі сні, як і природа сновидінь загалом, поки що так і залишаються однією із загадок людини. Кожний має право самостійно намагатися її розв'язати. Кожний має право або керуватися вказівками, що надійшли уві сні, або вважати їх плодом своєї уяви.

До речі, вважається, що людини протягом життя віщий сон може снитися раз чи двічі. А може й не снитися ніколи.

Олег ДЕНИСОВ. ▼

Ключ, який відкриває двері до арабського світу

За підручниками професора Атефа А. Амера школярі Єгипту вивчають рідну мову, а ще вони знають напам'ять його вірші, адже професор не лише відомий арабський лінгвіст, а й поет. Знають вірші Атефа А. Амера і в Україні, завдяки тому, що його студенти в Києво-Могилянській академії роблять для нас переклади з арабської на українську. Для них і всіх бажаючих вивчати арабську професор створив перший в Україні підручник.

— До виходу в Україні нашого підручника для вивчення арабської мови послуговувалися книжками, виданими в Росії, — розповів в інтерв'ю «ГУ» професор АТЕФ А. АМЕР. — Вони відповідно прив'язані до російської мови і складні для студента, бо розраховані не просто на вивчення арабської граматики, а на таке навчання, яке передбачає, що студент у майбутньому буде викладачем арабської. Але не всі ставлять перед собою таку мету. Тому я й вирішив написати граматику арабської мови для українських студентів. До того ж, зважаючи на їх майбутню спеціалізацію. В одній книжці вміщено розділи зі спеціальною термінологією для лінгвістів, юристів, економістів, журналістів, бібліотекарів.

— Як довго ви створювали підручник?

— Його було написано тут, в Україні, за чотири роки. Всі граматичні пояснення подано українською та англійською мовами. Дуже важлива опора саме на англійську, бо її граматика простіша за російську. В основі підручника — добре відпрацьована методика. Так, у перекладах арабських текстів більшу увагу приділено оригінальному стилю, ніж українським ідіомам. Ми намагалися подати арабські вислови дослівно, навіть за рахунок окремих невідповідностей стандартам української мови, з тим, щоб українці, які вивчають арабську, не мали складнощів з висловлюванням своїх думок і мали уяву про те, як передаються ті чи ті по-

няття у мові, яку вони вивчають.

— Ви викладаєте в Києво-Могилянській академії. Хто запросив вас на роботу до України, і що ви робили до приїзду до Києва?

— Тут я експерт на запрошення, на підставі міжкурядових угод, що їх укладено між Єгиптом та Україною.

А закінчив Каїрський університет. Багато працював в Єгипті, потім в університеті в Нігерії викладачем департаменту арабської мови, де навчав викладачів методиці навчання арабської мови. Після цього професійна діяльність закинула мене до султанату Оман. Там, як і в Україні, був експертом, написав шість книжок з арабської мови, орієнтованих на студентів. До цього в Єгипті було видано мої підручники з арабської мови для середньої школи. До речі, їх перевидають уже 16 разів поспіль.

— Докторе, в одному з текстів підручника наведено ваші вірші:

Насолодо моя, у морі очей

твоїх

Мій човен на міліні заліг.

Залишився я в них, і опущені вії

твої;

А відкрисш ти очі, і поглянуть

зіниці мої,

Наче дивившись, власне, саме.

Венера, однак, —

та від ревновців так і згора.

Кому їх присвячено?

— Найкрасивішим у світі жінкам — українкам. Цього вірша я

присвятив киянці. В Єгипті мої вірші знають: їх вивчають у школах, публікують у газетах та часописах. Тепер їх знають і в Україні. Був один цікавий випадок, коли на українському телебаченні в одній із передач дівчина не знала віршів Омара Хайяма, натомість прочитувала рядки з моїх поезій.

— Про що ви пишете?

— Про красу українських жінок, про природу. Мої студенти роблять чудові переклади с арабської. А ще вони перекладають на англійську, а потім на арабську Шевченка та інших українських поетів. Один із перекладів «Заповіту» наведено в нашому підручнику.

— Де краще пишеться?

— В Єгипті я написав дуже багато віршів. Але тут! Адже я щодня зустрічаю стільки гарних жінок! В Україні я почав багато писати про красу.

— Тут про красу, а в Єгипті про природу?

— Так (сміється професор).

— Чи плануєте написати ще якісь підручники або посібники для наших студентів?

— Авжеж. Я готую ще одну книжку. Це підручник з перекладу.

— Українські студенти здібні?

— Дуже здібні! Майже в усіх є велике бажання вчитися. Дуже швидко вивчають мову. Багато хто вважає, що знання арабської допоможе їм потім

знайти добру роботу. Вони одержують диплом арабіста, сходовознавця і перекладача. Прагнуть працювати в арабських країнах. Одна з моїх студенток — уже співробітник банку в Хургаді. Випускники юридичного факультету влаштовуються в українських посольствах за кордоном. Чимало студентів зайняті в галузі туризму: в Єгипті та в інших арабських країнах.

А одного разу стався такий випадок. Я виступав на зборах послів арабських країн. Я говорив арабською, а мій студент перекладав на українську мову. На цій зустрічі був присутній представник МЗС України, який курирує Близький Схід. Так от, після того, як він побачив мого студента в ділі, запросив його на роботу до Посольства України в Лівії.

— Як довго ви ще викладатимете в Україні?

— Поки що побуду тут.

— Вам подобається наша країна?

— Дуже. Тут живуть чудові люди.

Яна СТАДІЛЬНА.

Солодке і гірке життя зірок

25-річна донька зірки світового кіно Ромі Шнайдер Сара Бязіні в жовтні дебютує у французькому фільмі «Джулія Жевальє де Маутін». Вона грає роль перевдягненої в чоловіче вбрання жінки, котра шукає справжнього кохання. Коли Сара проходила кінопроби, то в павільйоні після її гри вибухали аплодисменти.

Ще в дитинстві вона казала, що хоче бути актрисою, як її мати. Сара наполегливо вчилася, закінчивши факультет історії мистецтв, а також престижну акторську школу в Нью-Йорку.

Можливо, Сара Бязіні стане великою актрисою, як мати — богиня століття, чарівна Ромі Шнайдер. Однак навряд чи хто побажає їй повторити її трагічну долю...

Часи тоді були золоті, економіка — рожева, а фільми — чорно-білі. Починаючи з середини 50-х років, Ромі Шнайдер — ікона для глядачів, а її ранній успіх — мрія для мільйонів дів-

чат Європи. П'ятнадцятирічною вона, разом зі своєю матір'ю, відомою німецькою актрисою Магдою Шнайдер, знялася у фільмі «Коли білий бузок зацвіте знову...» Але справжня

слава й популярність прийшли до неї з фільмом «Сіссі» про королеву Австрії Єлизабет режисера Ернста Марішки. Сіссі — так називали влома в Баварії майбутню королеву. Відтоді й досі

«Сіссі» щороку демонструють по німецькому телебаченню в Різдвяний вечір...

Зі своїм першим чоловіком Аленом Делонем вона познайомилася випадково. Газети писали про роман століття. Вони побралися — двоє сліпучо красивих людей, успішних, неперевершених, дві дивовижні квітки — пестунчики долі. Втім, щастя тривало недовго. Дуже швидко з'ясувалося: Ален любить не тільки Ромі, а й інших дівчат, що вона йому прощала. В нього був бурхливий характер і він частенько розпускав руки. Вона й це терпіла. Але коли Делон зійшовся з відомим режисером і перебрався до нього, то Ромі нічого не залишалося, як повернутися до мамі. Вона страждала, бо кохала Алена. Незважаючи на неймовірну вроду й шалений успіх у кіно, Ромі залишалася самотньою. Вона ще двічі виходила заміж і народила двох дітей — сина Девіда та доньку Сару. Але чоловіки залишали її, відсудивши

під час розлучення чималенькі гроші, нею ж зароблені. Машина збиває її 14-річного сина, який помер, не приходячи до свідомості. Коли її мати взяла телефонну трубку, то почула не плач своєї дочки, а виття пораненої тигриці: «Мій син — мертвий». У неї почалися затяжні депресії, з яких вона намагалася вийти з допомогою то алкоголю, то наркотиків. Але ніщо не допомагало.

...Секретар знайшов Ромі в кріслі біля письмового столу. Вона тримала недописаного листа: смерть застала 43-річну актрису посередині речення. Досі ніхто з певністю не може сказати, що це було — вбивство чи самогубство, бо в крові Ромі знайшли наміри самогубства. Так закінчилося солодке й гірке життя однієї з найкрасивіших жінок минулого століття.

Валентина ПИСАНСЬКА.
На знімках: Сара Бязіні; Ромі Шнайдер.

Фото АП.

Варто їхати до Дамаска

27 червня—6 липня в Одесі тривала Перша сирийська торговельна виставка за участі 60 сирийських компаній. Розказати про цю подію та розвиток економічних відносин між Києвом та Дамаском погодився радник з торговельно-економічних та науково-технічних питань Посольства України в Сирійській Арабській Республіці Сергій ПАСЬКО:

— Сирія — один з найбільших торговельних партнерів України на Близькому Сході. Після відкриття 2000 року нашого посольства, яке нині очолює професор Володимир Коваль, наші взаємини набули зримих обрисів. Товарооборот між країнами у 2001—2002 роках зріс на 30,5 відсотка і досяг 235 млн. дол., з них 230 мільйонів — це український експорт, тобто, маємо значне позитивне сальдо. За перші п'ять місяців цього року товарооборот досяг уже 108 млн. дол.

Під час минулорічного візиту Президента України в Сирію укладено три двосторонні угоди: торговельну, інвестиційну й про співробітництво у водній галузі. Вони вже набули сили закону і, згідно з торговельною угодою, маємо взаємне пільгове (50 відсотків) оподаткування для товарів, що теж сприяє зростанню товарообороту. Всього на сьогодні між Україною й Сирією підписано 24 угоди. Отже, практично створено договірну-правову базу для макси-

мальної активізації двостороннього торговельно-економічного співробітництва.

Почастішав обмін візитами високих посадових осіб, зокрема на цей рік заплановано візит нашої депутатської групи з міжпарламентського співробітництва до Дамаска.

Стосунки між нашими країнами зміцнює й те, що багато сирийців навчалася й навчається в Україні, вони мають про нас дуже добрі враження. Зараз, у зв'язку з війною в Іраку й певною дестабілізацією ситуації в регіоні, сирийські бізнесмени шукають стабільніших ринків і звер-

тають погляд на нашу країну. Тому можна передбачити зростання інвестицій в нашу економіку. На засіданні міжкурядової комісії, що відбулося в червні, до Києва приїздила група серйозних сирийських бізнесменів, зокрема кілька мільярдерів. Ми максимально заохочуємо такі візити: лиш за останню декаду червня в Києві побувало двоє дуже потужних бізнесменів, один з них — Хашим Акад, член парламенту й член групи міжпарламентського співробітництва між Україною та Сирією.

Щодо виставки в Одесі, то її організував, за сприяння нашого посольства, надзвичайно талановитий молодий сирийський бізнесмен пан Тамер Тунсі. Він багато робить для активізації наших ділових взаємин: живе, мабуть, лише один місяць удома, в Сирії, а решту одинадцять місяців в Одесі. До речі, пан Тамер Тунсі — почесний консул України в Алеппо. Це місто на півночі Сирії, де живе багато українців, що вийшли туди заміж, питань різних виникає багато, і тут допомагає недавно відкрите нами Почесне консульство України в Алеппо.

Пан Тамер Тунсі не збирається обмежуватись виставкою в Одесі, наступного року він має намір влаштувати подібну в Києві, потім в інших регіонах.

Це, між іншим, добрий приклад для нас. Адже 90 відсотків нашого експорту в Сирію становить метал,

тим часом Україна має чимало іншої достойної продукції. І я закликав би наших бізнесменів взяти участь у 50-му, ювілейному, Дамаському міжнародному ярмарку 3—12 вересня цього року. Це епохальна подія на Близькому Сході!

Наше посольство багато зробило для того, щоб цю виставку внесли до спеціального списку Кабміну, де є кілька дуже важливих для України міжнародних виставок. На жаль, цього року наша участь у тій виставці не забезпечена фінансовою підтримкою держави. Тому дехто сумнівається: їхати чи не їхати? А поїхати важливо! Росіяни вже замовили там великий павільйон — хоч у них товарообмін з Сирією удвічі менший, ніж у нас!

Нам удається допомагати українським підприємствам на сирийських виставках, домовлятися про безкоштовні майданчики. Ось недавно була «Сіма», міжнародна промислова виставка за участю, зокрема, АвтоКрАЗу. Сподіваємося, наші прийдуть і на Дамаський ярмарок, це сприятиме прямим бізнес-контактам у Сирії й регіоні. Бажаючі можуть отримати довідки в Експоцентрі України (заввідділом Максим Валерійович Харченко, тел. 251-91-10, 251-92-13). Інформація про Дамаський ярмарок є також за адресою: www. reife. org. Звернутися до організаторів можна й електронною поштою: reife@net. sy.

Записав Віталій ЖЕЖЕРА.

Фото АП

Двадцять три тонни суніць для Вімблдону

Закінчується найпрестижніший у світі тенісний турнір — Вімблдонський. Нині купити квитки на цей турнір простому вболівальнику неможливо. Щоб потрапити на трибуну Центрального корту Вімблдону, треба спочатку надіслати заявку, а потім чекати результатів лоте-реї, яку організатори проводять серед подавачів заявкок. Однак той, хто виграє, зможе не тільки побачити найславетніших тенісистів світу, а й поринути у вищу кану, можна сказати, бо-гемну, атмосферу турніру. Справді, смаки його учасників обивательськими не назвеш: під час цих двох тижнів подавачлиники провізії доставляють у Вімблдон майже 12 тонн лососини, 23 тонни суніць, 285 тисяч чашок чаю, а також 12 500 пляшок шампанського!

А починався Вімблдонський турнір у по-заминулому сторіччі як

маленький чемпіонат. У ньому брали участь десь близько 20 гравців, які за можливість виступити платили вхідну плату по гінеї. Перший тенісний турнір на траві відбувся 1877 року на Уорл Роуд у Вімблдоні, місці, де був розташований Всеанглійський тенісний та крокетний клуб (спочатку крокет вважали важливішим видом спорту, ніж теніс!). Спенсер Гор став першим чемпіоном в індивідуальних змаганнях серед чоловіків і отримав приз у 12 гіней та срібний кубок. А в 1884 році міс Мод Уотсон стала першою чемпіонкою в індивідуальних змаганнях серед жінок.

1922 року клуб переїхав до своєї нинішньої площадки на Черч Роуд у Вімблдоні, з її знаменитим Центральним кортом, спроектованим Стенлі Пічем. Нині Центральний корт може розмістити 13 тисяч глядачів.

Галина СОКОЛОВСЬКА.

Жанна Боднарук: «Відколи себе пам’ятаю, завжди співала»

КЛУБ ЗНАМЕНИТОСТЕЙ

Світ людей — це світ голосів. Ніжних і грубих, лагідних і суворих, помірних і різких. Усіляких! І все-таки не кожен голос здатен причарувати інших пісню. На мільйони людей — він лише один, єдиний...
*Чому так трапляється? Які витoki цієї магії? Чому саме він дарує людям радість і насолоду, сердечний щем, сльозу на щоці? Про це ми хотіли дізнатися у заслуженої артистки України **Жанни БОДНАРУК** (на знімку).*

— Отже, пані Жанно, коли ви відчули те, що маєте особливий голос?

— Я виросла у музичному середовищі. Мій батько — заслужений діяч мистецтв України, художній керівник Чернігівського камерного хору імені Д. Бортнянського, мама — музичний редактор Чернігівської телекомпанії. Вже з п’яти років я частенько була присутня на репетиціях татового хору. Мене віддали до музичної школи. І батьки по-справжньому прагнули, щоб із дощі вийшла піаністка. І хоча це не був мій особистий вибір, я дякую їм за чарівний світ класичної музики, в якій поринула і який дав мені відчуття краси, прекрасного. Відколи себе пам’ятаю, завжди співала. Щоправда, я не сказала б, що це було серйозно. У школі захопилася рок- та джазовими виконавцями, особливо піснями Донни Саммер. У мене було дуже багато її записів. Слухаючи співачку, намагалася разом з нею одночасно повторювати улюблені пісні. Батько, одного разу почувши мій голос, здивувався: «О, в тебе щось схоже виходить». Щоправда, він згодом дещо насторожився і по-дружньому порадив не займатися співом усерйоз, бо йому здавалося, що хліб естрадного виконавця — невдячний. Та вийшло інакше.

У 1986 році я вперше виступила разом з Чернігівським естрадно-симфонічним оркестром з джазовим твором Джерома Керна «Дим». Усі мої вчителі були, як то кажуть, у легкому шоку: до цього вони знали мене як старанну ученицю-піаністку...

— Перемога на «Червоній руті» у 1991 році стала вирішальною у вашій долі?

— Як співачки — так. Мій голос витримав серйозний екзамен у поважного журі. Я відчула, що маю право позмагатися за місце під сонцем.

— Але для співачки важливо мати не тільки чарівний голос, а й гарні пісні.

— Я згодна з вами. І тут мені теж пошало. Ще під час навчання у Київській державній консерваторії імені

Чайковського та й після познайомилася з цікавими композиторами, поетами. Доля подарувала мені приємний сюрприз — зустріч у 1992 році з композитором і аранжувальником Анатолієм Карпенком, який згодом став моїм чоловіком...

— До речі, коли я телефонував до ваших батьків, а Анатолій якраз узяв слухавку, то мені здалося, що розмовляю з Любомиром Боднаркуком. Ця схожість голосів не «приворожила» ваше серце?

— Нічого не заперечувати. Ширість Анатолія, тембр голосу під час першої зустрічі, мабуть, магічно вплинули на мене.

— Чоловік впливає на творчість Жанни Боднарук?

— Я сказала б, що ми однаково впливаємо одне на одного. І в коханні, і в творчості. Усе це нерозривне.

— У вашому репертуарі його пісні — провідні?

— Звичайно.

— Які виконуєте з найбільшим задоволенням? У них є щось зрозуміле тільки вам і нікому більше?

— Для нас усі пісні як діти. Не беру до свого репертуару твору, який мені не подобається.

— Анатолій не ображається, коли ви «зраджуєте» і співаєте пісні інших композиторів та поетів?

— Ні. Адже він їх аранжує і вкладає у твір частину своєї творчості. Я із задоволенням виконую пісні Андрія Шустя, Володимира Цибулька, Ганни Гаврилець, Миколи Бровченка та інших наших друзів.

— Ви змінюєтесь як співачка?

— Я думаю, що так. Намагаюся себе вдосконалювати — шукаю новий вокальний, тембральний потенціал.

— На якому місці у вашому репертуарі народна пісня?

— Без неї ще не було жодного мого сольного концерту. Бо це — наше коріння. Співаю унікальні обрядові пісні, які записані на Чернігівщині. Я задоволена тим, що вони змушують бути замороженими їхньою красою, цікавим змістом.

— Чому ви принципово не співаєте російських пісень?

— У мене в репертуарі є лише одна пісня російською мовою — «...На украинском языке» на вірші відомого поета Леоніда Кисельова. Його поетичні рядки про те, як людина зрозуміла, що вона має українське коріння. Зазвичай я її виконую десь у російськомовному регіоні, щоб нагадати деяким слухачам, хто вони є. Але ця пісня — виняток. Я не бачу потреби співати російською мовою.

Водночас у моєму репертуарі є пісні французькою, німецькою, англійською мовами. Я виконувала їх на гастролях у Нью-Йорку, Парижі, Ліоні та Брюсселі, Мюнхені й Празі, Варшаві й Братиславі.

— Яка роль поезії у вашому житті?

— Без гарного вірша не буває чудової пісні. Удвох з Анатолієм скрупульозно відбираємо поетичні тексти. У моєму виконанні можна почути чимало пісень на поезії М. Вороного, Т. Шевченка, Л. Українки, Л. Костенко, Б. Олійника, С. Галаярди, В. Стольникова. Із задоволенням співпрацюю з поетом Михайлом Ткачем.

— А самі не пишете віршів?

— Є одна пісня «Все одно» на мої слова. Проте вона єдина. Як на мене, кожен має робити те, до чого є хист.

— Народження сина Андрійка не змінило ваших творчих планів?

— У жодному разі. Ми сказали, що це є «Твір моїх мрій». Так і назвали диск з новими піснями. Дуже вдячна чоловікові за те, що він зробив усе можливе, щоб я безболісно пережила найклопітніші місяці після народження сина. Я дуже зворушена цією підтримкою, і вона мені надавала лише снаги.

— Шестирічний Андрійко піде шляхом батьків?

— Це важко сказати. Бо він ось раз у раз каже: «Хочу бути президентом!» Однак поки це станеться, він отримає насамперед добру освіту.

— Дякую за інтерв’ю і бажаю вам та вашій родині творчих знахідок. Хай вам таланить!

Бесіду вів
Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото автора.

ІЗ-ЗА ЛАШТУНКІВ

Бучма на вулиці свого дитинства

Великий український актор Амвросій Бучма повернувся до Львова: відкрито пам’ятний знак на вулиці Озаркевича, де він виріс.

Його шлях у мистецтво пролягав по вулицях Харкова, Одеси, Києва. А починалося все у Львові. Меморіальна табличка, присвячена Бучмі, виготовлена скульптором Теодозією Бриж і архітектором Василем Каменщиком ще 13 років тому, досі чекала своєї години на кераміко-скульптурній фабриці. Онука Бучми, мистецтвознавець Валентина Заболотна та актори львівських театрів заспівали на вулиці Озаркевича улюблену пісню Бучми — «Чуєш, брате мій». Напевне, брат і Учитель артистів почув голос рідного міста в небесах...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Поет і гроші

Щасливі ті, хто може і працювати із задоволенням, і гроші за те отримувати великі. Є й інший варіант: робити улюблену справу, не думаючи про гроші. Декому це вдається. Таких людей зовсім мало, і хотілося б нагадати про них, відкопавши один з рідкісних екземплярів. Це Роман Скиба, поет у законі. Чотири роки тому він прибув у столицю, та так тут і лишився. Враження таке, що живе він на вулиці Пушкінській, біля кав’ярні. Наша бесіда відбувалася за кавою в кредит.

— Романе, чи може митець нині в Україні забезпечити собі мінімальний рівень життя тільки своїми творами?

— Може, але не «чистим мистецтвом». Принаймні, до одержання Нобелівської премії. Я маю підстави пишатися своїм титулом поета в законі (для когось — безробітний митець, для когось — сам собі директор): з власного досвіду кажу, що в людини творчої є не менше, ніж в Остапа Бендера, способів заробити гроші чесним шляхом. Поза своїм літературним амплуа, я — продюсер. Першочергово продюсер самого себе. Якщо, розкручуючи власне ім’я, я допомагаю засвітитися іншим авторам, — честь мені за це і хвала. Як на мене, все це надто пов’язано, щоб відмежовувати себе від покоління. Є два варіанти мистецької (та й будь-якої) самореалізації — тягнути інших, усвідомлюючи, що ти кращий, і топтати все навколо, щоб залишитися самому (зате на видноті). Кожен керується ближчими йому принципами. Мені ближчий — перший. Мабуть, суспільству зі мною хоч трохи, але пощастило.

— Чи дістає тебе нестача грошей і як ти з цим борешся?

— Брак грошей — звичний, хоча й нестерпний часом, елемент біографії генія. Але це питання навіть не обсягу прибутків, а концепції витрат. Коли не вистає на необхідне, ти залишатимешся митцем, навіть оперуючи мільйонами умовних одиниць. Хоча я не кажу, що в цьому є щось позитивне. Адже, цитую себе, «найбільше досягнення генія — стати хоч трохи схожим на нормального людину».

— Чи можна провести паралель Сковорода—Скиба, за відомою сентенцією «Світ ловив мене, але не спіймав»?

— Помітна паралель, помітна. Хоча іноді так цікаво спостерігати, як світ тебе ловить, що навіть хочеться, щоб йому це вдалося...

— Що тобі допомагає вижити в найтяжчі хвилини?

— Оптиміст я, жалихливий оптиміст. Якщо надія вмирає останньою, то надія Скиби — найостаннішою.

— Ти маєш формулу щастя? Чи фігурують у ній гроші?

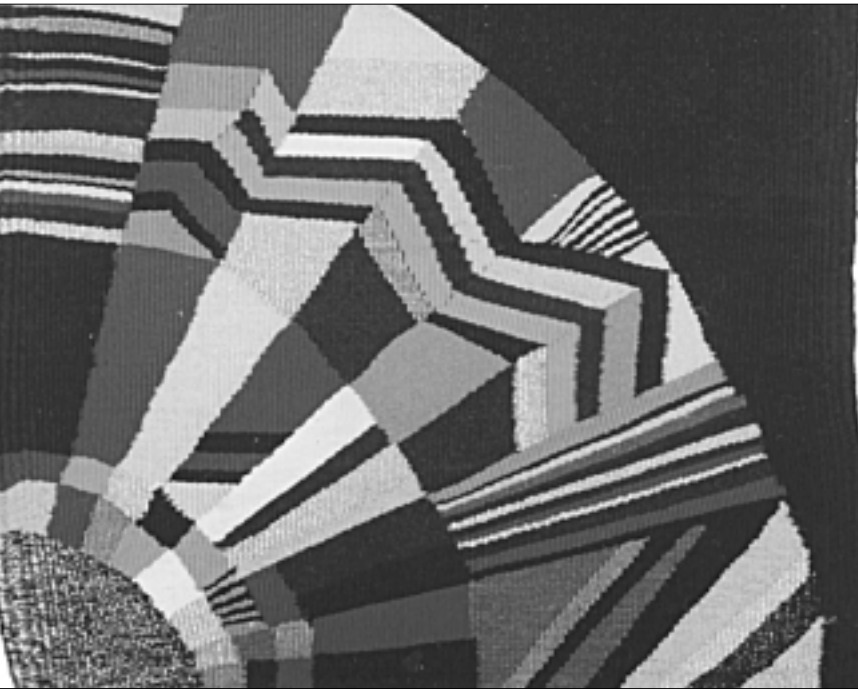
— Колись у юному віці я її начебто вивів. Перше. Беретти наявне (часто його ціну розумієш лише, коли втрачаєш). Друге. Гармонія в Особистому (самі здогадуєтесь, про що йдеться). Третє. Захищеність і можливість впливати на події (гроші, слава чи ще щось таке у цей пункт входять або ж можуть входити). Потім я збагнув, що є й інші пункти, та, на жаль, їх не зліпиш у сентенції ні літерами, ні звуками. Щастя і буття умовні, але є Абсолют, якого смертному не дано збагнути...

Юля ГУШУЛ.

■ Довідка

Роман Скиба народився 1970 року у Львові. Автор книжок «Мене назовуть листопадом» (1992), «Осінь на місяці, або Усміх дракона» (1993), «Тінь сови» (1994), «Хвороба росту» (1998), «Одіссея-2000» (2002). Лауреат Міжнародного конкурсу «Гранослов» (1991), видавництва «Смолоскип» (1997), премій: «Благовіст» (1999), журналу «Кур’єр Кривбасу» (2000), журналу «Соняшник» — «Найбільшій дитині 1998 року», а також має нагороди артклубу «ОстаННя барикада» та Чільної української молодіжної мистецької агенції (ЧУММА) — «Поету в законі» (2002).

(Початок на 3-й стор.).

Проект мав два завдання. Перше — змінити стереотип сприйняття професійного декоративного мистецтва як нібито «нижчого», ніж образотворче мистецтво. Друге — змінити уявлення про подібні авторські проекти. Це великий експеримент, в який не вкладено державних грошей, лише спонсорські. Спонсори підтримали справу й надалі. Вже є угода про експонування виставки у штаб-квартирі ЮНЕСКО (Париж) у травні

2004 року. Альбом-каталог є і в Білому домі (Вашингтон).

У світі схожі виставки експонуються 1,5–2 місяці. Ця, на жаль, тривала недовго. Але до неї випущено альбом під тією самою назвою, проект Зої Чегусової. Альбом унікальний: вага 4,5 кг, 518 сторінок і, як каже автор, — «три роки життя». Зою Анатоліївну Чегусову — відомий мистецтвознавець, учений секретар Міжнародної асоціації арт-критиків (AICA). Вона, як Колумб Америки, відкриває світові декоративне мистецтво

професійних художників України.

У нас завжди небагато було такої літератури, та й та змішувала в одну купу мистецтво народне, самодіяльне та професійне. Лише у 1986 році була спроба показати творчість професійних художників-прикладників — альбом «Декоративно-прикладне мистецтво УРСР» (автор того альбому є автором цих рядків). В альбомі З. Чегусової акцент так само на творчості професіоналів. Автор альбому доводить, що твори текстилю, кераміки, скла перестали бути утилітарними, як чашка, ваза або тканина для одягу. Декоративне мистецтво вийшло за межі утилітарності, стало виразним, складним і цікавим як живопис, графіка, скульптура — й водночас не втратило зв’язку з традиційним. Але воно перестало бути фольклорно-безіменним, тут усе тримається на особистості художника.

З цих позицій Зою Анатоліївну і зробила відбір творів для альбому. Це складна робота, адже в останні роки дедалі менше проводять загальноукраїнських виставок з декоративного мистецтва. Але процес триває, і Зою Чегусову майже тридцять

літ цей процес вивчає. Хто видавав хоч маленький альбом, знає, який це клопіт. Треба їздити по Україні, ходити по майстернях, листуватися, відбирати краще, вирішувати композицію всього альбому та кожної «авторської» сторінки.

Альбом безцінний! На жаль, зарубіжне мистецтвознавство, навіть таке вагоме видання, як «Історія декоративно-прикладного мистецтва» Анрі де Морана, не згадує про митців України. Альбом-каталог Зої Чегусової заповнює цю прогалину. Робота титанічна: зібрано і проаналізовано твори 200 художників (кераміка, текстиль, скло, дерево, метал), твори яких упевнено входять у світову культуру. Серйозний мистецтвознавчий аналіз, чудові ілюстрації, бібліографічно-енциклопедичний словник, де зібрані і систематизовані головні дані про авторів. Цінну допомогу в цьому розділі надала мистецтвознавець—редактор видання Т. Придатко.

І виставка, і альбом свідчать, настільки багата наша країна на оригінальні творчі особистості. Безперечно, настав час створити Музей сучасного декоративного мистецтва. Експонати, як бачимо, є. Немає музею!

Людмила ЖОГОЛЬ, народний художник України, кандидат мистецтвознавства.

На знімку: Лілея Квасницька-Амбіцька «Сонця для моєї мами». Гобелен (фрагмент). Репродукція з альбому «Декоративне мистецтво України кінця XX століття. 200 імен».

ОБ'ЄКТИВ

28 червня. У день Конституції України на столичному майдані Незалежності відбулася презентація Державного Гімну України.

2 липня. Київ. Активісти всеукраїнського молодіжного об'єднання «Молодь — надія України» провели мітинг біля стін Кабміну. Учасники акції вимагали повернути старі ціни на продукти.

30 червня. Євпаторія. Місто готується до святкування свого 2500-річчя (серпень ц. р.). Іде реконструкція центральної площі кримської здравниці.

29 червня. Країна відзначає День молоді. На фото фрагмент дійства у «студентській республіці», що отаборилася у київському парку Дружби народів.

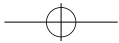
1 липня. Київ. Голова ВР України Володимир Литвин зустрівся з міністром закордонних справ Республіки Хорватія Тоніно Піцулою.

27 червня. Свято на вулиці Київського національного університету імені Т. Шевченка — вручення дипломів випусникам Інституту міжнародних відносин.

3 липня. У парламенті країни «гарячий» день — голосування. Роботу ВР знову було заблоковано — питання про політреформу «зависло в повітрі». «Яблуко розбрату» — голосування про направлення проектів конституційних змін на висновок до КС.

Чорно–червона коса 33–го

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ НАЩАДКІВ

Минає сімдесят років з часу найбільшого злочину, скоєного проти українського народу, — голодомору. За твердженнями істориків, від голодної смерті в 1932—1933 роках загинуло не менш як десять мільйонів наших співгромадян. Вважається, що епіцентром трагедії стала Слобожанщина із тодішньою столицею України — Харковом. Із лютого 1932 року Полтавщина входила до складу Харківської області, отож її населенню довелося сповна ковтнути горя: майже півмільйона полтавців померло від голоду.

Це був організований геноцид

У листі від 11 вересня 1932 року до Лазаря Кагановича Сталін висловив невдоволення: «Дела на Украине из рук вон плохи... В двух областях около 50 райкомов высказались против плана хлебозаготовок, признав его нереальным. В других райкомах дело обстоит, как утверждают, не лучше... Украину можем потерять... В Украинской компартии обретается немало гнилых элементов, сознательных и бессознательных петлюровцев, наконец — прямых агентов Пилсудского... Поставить себе целью превратить Украину в кратчайший срок в настоящую крепость СССР; в действительно образцовую республику...»

Все почалося з вивезення українського хліба за кордон у 1929 році. За розпорядженням Сталіна у селян його насильно вилучали, застосовуючи цілий набір карально-репресивних засобів: конфіскацію майна та житла, штрафи і навіть арешти. Затим суцільна колективізація знищила п'ять мільйонів найкращих господарств, відбрала в людей 36 мільйонів десятин землі. Ще у 1930 році на XVI партійному з'їзді Сталін закликав «заарештувати і відправити на заслання десятки і сотні тисяч куркулів». Але розкуркулювали не тільки середняків, «некомуністів» і «неактивістів», а й тих, в кого не було жодного господарства, так званих «підкуркульників». Архівні документи свідчать, що майже 85 тисяч українських «куркулів» було депортовано до Сибіру, 350 тисяч втекли із села до міста, 550 тисяч людей переходилися в інших селах. Уже 1931 року по всій Україні великі площі стояли незасіяні, вирощений урожай не встигали збирати і вивозити, хліб гнив просто неба. Новостворені колгоспи не виконували планів, а вилучене в людей збіжжя майже повністю вивезли з України. І в 1932, і в 1933 роках СРСР продавав за кордон по 2 мільйони тонн зерна! Насіння для посіву не лишилося. Так більшовицька влада організувала голод...

Всю пшеницю — за границю, А овес — у МТС, Що лишилось на стерні — Роздамо на трудодні.

(Тут і надалі з частівок тієї доби.)

«За відомих умов — розстріл!»

Це — цитата з тогочасних московських партійних документів, в яких настійно лунав нестримний потік погроз «про вжиття репресивних заходів» щодо українських селян: «... решительно искоренить эти контрреволюционные элементы путем арестов, заключения в концлагерь на длительный срок, не останавливаясь перед применением высшей меры наказания.... При известных условиях — расстрел». Політбюро ЦК КП(б) У сумлінно дублює ці документи: «... организовывать в ускоренном порядке суд, а приговору суда, а также его исполнение публиковать в местной районной печати». Керівники областей і районів, голови сільрад, рятуючи власні шкури, ревно виконували постанови, директиви, розпорядження вищих партійних органів.

Гадяцька районна газета «Будівник комунізму» надрукувала постанову бюро райкому партії від 1 січня 1932 року, в якій сказано: «Ударна декада по хлібозаготівлях, проведена з 20 по 31 грудня 1931 року, не дала жодного зрушення. У зв'язку з цим ухвалюємо: до 15 січня виконати план хлібозаготівель, піти в рішучий наступ на глитая та його агентуру... До відстаючих сіл направити 30 буксирних бригад з партійців, комсомольського активу». Але підсумки хлібозаготівель у районі й далі були невтішні. Тому зі шпальт газет пролунали заклики: «До суду шкідника!». Час переможних рапортів минув. На боротьбу з голодним

українським селянством було кинуто міліцію, мобілізовані партійні й комсомольські організації, активістів, а заодно прокурорів і карателів — сотні тисяч відданих «багнетів», яких для сміливості озброїли наганями й гвинтівками. «Буксирники» нічим не вирізнялися від грабіжників: вони ходили по дворах і силою забирали хліб, а також картоплю й буряки, били жорна і ступи, з комор вимітали все до зернини; нерідко мародерствували. Так, у середнячків Палажки Філь з села Ціпки Гадяцького району вилучили торбу сухарів, ворочок круп, кендюх та сало, які там і з'їли. 7 серпня 1932 року було прийнято закон про охорону соціалістичної власності, написаний особисто Сталіним, яким вводили найвищу міру — розстріл з конфіскацією майна. Народ назвав той звирячий акт «законом про п'ять колосків».

Про те, як він діяв, видно зі сторінок все тієї само гадяцької районки за 1933 рік. У номері за 12 липня вміщено замітку «Заклятого ворога до розстрілу!» з підзаголовком: «Колгоспники вітають вирок суду», де повідомляється про те, що мешканець села Мартинівки І. Дуля зібрав на колгоспний ниві 4,5 кілограма колосків. Розглянувши цю справу, виїзна сесія Харківського обласного суду засудила «одвічного ворога всіх трудящих» І. Дулю до розстрілу. В номері від 18 липня чергове повідомлення про аналогічний факт, що трапився в селі Рахіївка: «Брати Кирило та Сергій Богомоли ввіймалися з нарізаними колосками. Злодіїв Богомолів засуджено до розстрілу».

І в Леніна, і в Сталіна — Єдина підкладка: Якби вони спробували З полови оладка. Ленін грає на гармощі, Сталін дере гопака, Дожилися ми в колгоспі, Що немає й буряка.

Село неначе погоріло

Результатом узаконеного партією необмеженого розбою на селі стала масова смертність від голоду. Пухли старі й малі, вимирали селянські родини і цілі села. Навіть за офіційними даними (зазвичай тенденційними), навесні 1933 року із 64 районів Харківської області «продовольчими труднощами» було охоплено 59. Захворювання і смертність стали такими масовими, що сільські ради припинили реєстрацію померлих. Далі спогаді очевидців тих трагічних років.

Дмитро Бровар: «Мені було вісім років, ходив до Олексіївської початкової школи Гребінківського району. На уроках думав про їжу, повертався додому голодний і лягав спати голодний. Уві сні мені снилися пиріжки з сиром, пишні пухкі паланиці, галушки... І постійно скімлив: «Мамо, їсти!»... То тут, то там на вулицях нашого села ми натикалися на приметний снігом трупи односельців. Ми, діти, звикли до мертвих і не боялися їх. Повсюдно стояла якась дивна тиша. Ніхто не плавав, не голосив, не скаржився... Мертвих підбирали на сани і везли на цвинтар, де ховали всіх в одній ямі, без труп...»

Валентина Морозова: «Мені ледве виповнився один рік, але зі спогадів своєї матері, Мотрони Семенівни, яка пережила три голоди, дізналася, що вижила дивом. Троє дітей із шести померли. Першими малі Галя та Оксана, а брат Ігор «засох» наприкінці осені. Повернувшись із сибірського заслання, ми жили в Диканьці у кузні, бо перед цим нашу родину розкуркулили: забрали будинок, 8 га землі, дві корови, пару коней. Іли мерзлу картоплю, бруньки на деревах, а дорослі міняли коштовності на крихту хліба. Часто люди поїдали одне одного...»

Михайло Володарець: «У моєму рідному селі Бірки Зінківського району вимерло з голоду понад дві тисячі людей. Моя рідна тітка Лукія Дуля купила на базарі макухи і

Фото Юрія ВЕНГЕРША

найлась, йдучи понад річкою Грунь-Ташань. Напилась води та й лишилась лежати навіки на березі...»

Петро Данько із села Устивиця (записав письменник Володимир Мирний): «Позавчора помер батько Насті Несвіт, який копав могили на цвинтарі за тридцять грамів макухи, віддавав її онукам, щоб хоч вони вижили. Упав біля ями... А вчора туди, на цвинтар, безтаркою відвезли її висохлу матір, чоловіка Миколу, сусідку Приську та її шестилітнього сина Василька. Поклали усіх рядочками в одну могилу. Прикрили обличчя рушниками і присипали трохи землею, щоб іще комусь місце залишилось, а то копати могили вже нікому...»

В особливо жалюливому становищі опинилися діти-жебраків, які втратили своїх рідних. Злочинні групи заманювали нещасних до своїх кубел, вбивали і м'ясо продавали на підпільних ринках. Одна з таких груп нелюдів була виявлена на вулиці Пролетарській у Полтаві. До речі, факти канібалізму визнавала навіть тодішня офіційна влада». В Новосанжарському районі за останнє 3 місяця зареєстровано до 3 тисяч смертних випадків на почве истощения. Смертність с кожним днем рахує... По району виявлено 7 випадків людоедства і трупоедства», — з листа начальника Харківського обласного відділу ДПУ голові ДПУ УРСР.

А чорно-червона коса смерті делалі підбирала жертви геноциду... В оселі Ламане Глобинського району від голоду померло 557 селян, у Мануйлівці Козельщинського — понад 500, в Максимівці Кременчуцького — не менше 400, у Щербанях Полтавського — 147...

Ой, купались сірі гуси У Пселі коло кручі. Плачуть люди голоднії, З колоску їдучи. Зацвіли волошки сині В степу при дорозі. Та померли ж мої діти З голоду у «созі».

Номенклатура харчувалася з «розподільників»

Села, що не виконували планів хлібоздавання, позбавляли найнеобхіднішого. Рішенням бюро Харківського обкому КП(б) У від 14 листопада 1932 року в села Нехворощанського, Кременчуцького і Кишенківського районів було припинено відвантаження товарів повсякденного попиту, а постановою політбюро ЦК КП(б) У від 6 грудня 1932 р. за невиконання планів хлібозаготівель села Кам'яні Потокі Кременчуцького і Лютенька Гадяцького районів було занесено на Чорну дошку. Це означало, що жителям

цих сіл було оголошено економічну блокаду: будь-яка торгівля з ними заборонялася, з крамниць вивезли всі товари, людей позбавили найнеобхіднішого — солі, мила, тасу, сірників... А тим часом хліб на Полтавщині був. На станції Решетилівка купи зерна лежали під відкритим небом. Зерно псувалося і гнило, але пильно охоронялося. У травні 1933 р. голодні селяни на станції Сагайдак захопили склад зерна, почали його їсти — сире. Частина з них незабаром померла в муках, решту розігнала кінна міліція. Такі форми стихійного протесту мали місце й по інших селах, але все це був відчай, коли люди йшли від одної смерті назустріч другій. Бунтівників або засуджували, або розстрілювали, а їх родини були приречені на вмирання...

Водночас у «торгсинах», що спільно відкрилися у великих містах, зокрема Полтаві, Лубнах, Кременчуці, на полях красувалися високі пухкі паланиці, крупи, жири... Їх обмінювали на золоті речі, інші коштовності. Звісно, за грабіжницьким курсом: пара золотих сережок «тягла» на чотири буханці хліба, каблучка — і того менше... Проте люди віддавали останнє, щоб вижити — хоч не самим, а врятувати дітей. Тим часом у кожному районі працювали створені згідно з постановою Раднаркому СРСР від 2 листопада 1932 р. закриті розподільники та ідальні для партійно-радянської номенклатури, які охороняла міліція. Від голоду також не страждали і родини командирів Червоної армії, колгоспне начальство, «буксирники» — їх винагороджували пайками і часткою від «витрушених» у сусідів позитків. Для влади голоду не було...

Правда для нащадків

На високому пагорбі поруч із Мгарським Лубенським Спасо-Преображенським монастирем десятиліття тому насипано Курган скорботи, де встановлено велечезний дзвін з хрестом — у пам'ять по безвинно убієнних у 33-му... Дух мільйонів замучених селян, їхні тіні та страждання закликають усіх нас донести правду для нащадків про найтрагічнішу сторінку в історії українського народу.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область. На знімку: на Кургані скорботи в с. Мгар автор цих рядків (третій праворуч) разом зі своїми колегами — заступниками головного редактора Леонідом Бровченком та Сергієм Демським, оглядачем Володимиром Королюком, водієм Миколою Михайленком та головою Лубенської райради Віктором Алексеєнком. Осінь 2000 року.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарським судом Тернопільської області порушено справу про банкрутство:

1. Спілька власників земельних паїв ім. Лесі Українки., справа № 10/Б-204, юридична адреса: с. Лосятин, Кременецького району, Тернопільської області, ЗКПО 03782871, р/р 26003360066001. Ліквідатор АК АПБ «Україна», МФО 338233. Розпорядником майна призначено Кукурудзу Андрія Євгеновича (ліцензії серії АА № 315444 від 23.07.2002 року, адреса: м. Тернопіль, вул. Чалдаєва, 5, кв. 71).

2. Спілька власників земельних паїв «Добринь», справа № 10/Б-205, юридична адреса: с. Башуки, Кременецького району, Тернопільської області, ЗКПО 03782724, р/р 26001360046001. Ліквідатор АК АПБ «Україна», МФО 338233. Розпорядником майна призначено Кукурудзу Андрія Євгеновича (ліцензії серії АА № 315444 від 23.07.2002 року, адреса: м. Тернопіль, вул. Чалдаєва, 5, кв. 71).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

По заявленню Украинской государственной инновационной компании 23.05.2003 г. хозяйственным судом Донецкой области возбуждено дело № 33/87Б о банкротстве Общества с ограниченной ответственностью «Алькор ЛТД», ОКПО 13500477, юридический адрес: 86111, г. Макеевка, п. Красная Звезда, ул. Городецкая, база 5, р/с 26009000043001 в Макеевском филиале АКБ «Надра», МФО 335355.

Заявления кредиторов принимаются в течение тридцати дней после публикации настоящего объявления. Адрес суда: 83048, г. Донецк, ул. Артема, 157. Арбитражный управляющий Вишинская Наталья Николаевна: лицензия № 249756, адрес: г. Донецк, пр. Комсомольский, 15/39.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилинська, 58-б) порушив справу № 109/146-03 про банкрутство Приватного підприємства «Виробничо-комерційна фірма «Ріка» (Інд. 086623, Київська область, Васильківський район, смт. Калинівка, вул. Леніна, 82, р/р 26007612 в Васильківській філії АППБ «Аваль», МФО 321994, код ЄДРПОУ 31265449).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Сулім Владислав Володимирович (ліцензія Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України № 485250 серія АА від 02.04.2003 р.).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються у місячний строк з дня опублікування оголошення за адресою: м. Київ, вул. Серафимовича, 17, к. 44.

Господарським судом Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) порушено справу № 08/1925 про банкрутство Приватного підприємства «Вероніка і Ю» (18000, м. Черкаси, вул. Калініна, 41, кв. 112, п/р 2600330013002 в Черкаській обласній філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 354013 код ЄДРПОУ 24360022).

Розпорядником майна призначено — ліцензованого арбітражного керуючого Дігтяра Анатолія Анатолійовича (Черкаська область, м. Сміла, вул. Дзержинського, 56, кв. 31).

Претензії кредиторів приймаються в 30-денний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/449-6 про банкрутство акціонерного товариства закритого типу виробничо-торгівельної фірми «Глорія» (03022, м. Київ, вул. Смольна, 9, р/р № 2600600012707 в КБ «Хрещатик», МФО 300670, код ЄДРПОУ 00307632).

Розпорядником майна призначено Седельського Олександра Валентиновича (ліцензія серії АА № 047622 видана Міністерством економіки України 10.07.2001 р.), поштова адреса: м. Київ-107, а/я 34.

Письмові заяви конкурсних кредиторів з підтверджуючими вимоги документами приймаються до господарського суду протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна. Особи, що бажають прийняти участь в санації боржника, можуть подати розпоряднику майна заяву про участь у санації боржника та свої пропозиції відносно санації.

ООО «Ресурскомплект» (код ЄГРПОУ 23767827), зареєстровано исполнительным комитетом Ленинского районного Совета народных депутатов г. Донецка, распоряжение № 268/2 от 08.09.1995 г., сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев с момента опубликования объявления по адресу: 83096, г. Донецк, ул. Воинская, 22.

Господарський суд Львівської області поствноюю від 13 червня 2003 року визнав банкрутом ВАТ «Яворівська автотбаза № 5», смт. Шкло, код ЄДРПОУ 01268526 та відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Качмара Олександра А. Ліцензія АА № 249552 від 12 листопада 2001 року.

Господарський суд Хмельницької обл. (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) постановою від 26.03.2003 р. по справі № 13/150-Б визнав АТЗТ фабрику «Октава» (Хмельницька обл., м. Ізяслав, вул. Заславська, 20, код 02968510, рах. 260010303301) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Загара Віктора Юрійовича (29002 м. Хмельницький, вул. Залізнична 4, ліцезія АА № 250080 від 10.12.2001 р.).

Господарський суд Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 5/412-03 про банкрутство ВАТ «Хмельницьке кар'єроуправління будівельних матеріалів» (24500, Вінницька область, Ямпільський район, вул. Леніна, буд. 13/1, м. Ямпіль р/р 260019640, в АППБ «Аваль», МФО 302247, код 05466849).

Згідно ухвали суду розпорядником майна призначено Щербанюка О. В. (21034, м. Вінниця, вул. К. Маркса, 50, тел. 27-27-44, ліцензія 00247 від 29.02.2000 року).

Господарський суд Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 5/411-03 про банкрутство акціонерного товариства закритого типу «Райагробуд» (24200, Вінницька область, смт. Томашпіль, вул. Будівельників, 3, р/р 260067689 в АППБ «Аваль», МФО 302247, код ЄДРПОУ 0352600).

Розпорядником майна призначено Щербанюка Олега Васильовича (м. Вінниця, вул. К. Маркса, 50, тел. 27-27-44. Ліцензія АА № 315464 від 18.07.02 р.).

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) по справі № 19/75 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Ізма» (69063, м. Запоріжжя, вул. Свердлова, 6. 17) р/р № 26002195101 в АБ «Металург» МФО 313582 код ЄДРПОУ 30241139, визнано боржника банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Розпорядником майна призначено Кретову Ольгу Анатолівну (ліцензія АА № 487803 від 24.04.03 р., тел. 33-82-67, 14-47-49).

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) по справі № 19/74 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Скорпіон» (69063, м. Запоріжжя, вул. Пушкіна, 6. 4) р/р № 26000125103001 в ЗРУ КБ «Приватбанк» МФО 305299, код ЄДРПОУ 24905065, визнано боржника банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Розпорядником майна призначено Кретову Ольгу Анатолівну (ліцензія АА № 487803 від 24.04.03 р., тел. 33-82-67, 14-47-49).

Ухвалою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) від 23.05.2003 р. порушено провадження у справі № 25/19 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Агрофірма Рассвет» (72030, Запорізька область, Михайлівський р-н, с. Тимошівка, вул. Пушкіна, 27, р/р № 26002356209051 у Михайлівському відділенні ЗРУ КБ «Приватбанк», МФО 313399).

Розпорядником майна призначено Чурсіну Наталію Олександрівну, ліцензія № 249820-АА.

Оце ось вродило!..

НАШ КОНКУРС

Під таким гаслом «Курінь» провів конкурс на кращий підпис до кумедного фото. І відповідей вродило ясно. Дякуємо шанувальникам сторінки за свої варіанти, а саме: В. Романенку, Д. Пруглу, В. Гуменюку, В. Уманському, А. Закусилю, В. Маршавко, І. Сухому, І. Рудому, І. Панченку. Тему: **один із сошкою, а семеро з ложкою** — обсмоктували наші гуморні читачки: Р. Тимошейко, А. Кичих, В. Хайнас, О. Гриб та «примкнувший» до них один чоловік — О. Язиков.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

А тепер увага: — імена переможців: **третє місце за агрономом із Полтавської області Григорієм Бажаном (три бали):**

«Перо» і «Ратиця» в КУЩах

Творчий різновид золотої лихоманки простежується в донецького автора «Куреня» Павла Куца. Напередодні Дня журналіста він став лауреатом творчого конкурсу «Золоте перо Донбасу», а до Дня Конституції член Національної спілки письменників, прозаїк-гуморист Куц посів друге місце (перше не присуджувалося) у Всеукраїнському конкурсі політичної сатири імені Сергія Набоки «Золота ратиця—2003». А ще кажуть, ніби сатириків після їхніх публікацій «нагороджують» лише гулями та синцями...

Вл. інф.

Губернатор-вільнодумець

Володимир Шербань, колишній народний депутат, голова Сумської облдержадміністрації:
— Я не пішов із фракції («Нашої України». — Черг.), а мене виперли з фракції... За що? За моє вільнодумство... Я залишаюся губернатором, вважаю, що я солдат армії Президента.

Від чергового:

— *А ще кажуть, що в Україні є свобода слова! Де вона?! Навіть стати грудьми на захист Президента й то не дають! Одразу в шию — і в заслання, і до Сумської губернії — в солдати армії Президента.*

Помилкова думка

Як помиляється ті, хто думає, що економіка Бананового Маразмодору вже геть гинула! Адже самих лише нелегальних цехів з розливу сурогату по всій країні десятки тисяч. Крім того, у цій країні розміщені чи не найбільші в Європі центри з відмивання грошей, контрабанди тютюну, медикаментів, телевізорів та багатьох інших товарів, ну а вже потужності холдингів виробляють лошину на вуха, який міг би позазирити будь-який світовий диктатор!

Чесне рішення

Учора чиновники Кизяків-

«Оце ось вродило радників, посередників сила! Друге місце за Галиною Цибулькою зі Шполи (п'ять балів): Стоїть один дивується: Скільки мужів марнується, Зап'ягти б їх у сівалку, То засіяли б всю грядку. Перше місце курінний віддає С. Буряку із Київщини (десять балів): Тут вирощують «еліту», Треба тільки ухопити Місце зручне при кориті, А все інше буде вмиш. Трактор зараз розмаркує Поле рівно на квадрати, Всім покажуть, нагадають, Як і де кому сидати. Злине літо, прийде осінь, Урожай пора збирати, А то «рейтинг» перестигне — Де ж тоді еліту взяти?»

А наш конкурс триває. Перед вами наступний прикольний фотосшедевр: роздивляйтеся, придумуйте підпис, надсилайте з позначкою **«Приколіст»**. До речі, наприкінці року за підсумками конкурсу ті призери, котрі наберуть найбільшу кількість балів, отримають гуморний подарунок «Куреня». Успіхів!

Фото Світлани КАЛІНОВСЬКОЇ.

МІНІ-БАЙКИ

Істота — не завжди те, що вона їсть...

Найвищій екзотичний зел, Козлом залишився Козел...

3 їжаків у вежі

— Життя без голок — справжній жах, — Жалів Жабів, Вужів Їжак...

Трудівниця

— Якби мій шлях спрямить, я вже була б на Полюсі, — Пишталась працює своєю Білка в Колесі...

Сонцепоклонник

До Світлик, сонячних Орбіт 3 нори всіх закликає Кріт...
Сергій КОВАЛЬ.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

тичну, конституційну чи ще якусь реформу, я постійно чую коментарі Президента або його звернення. Усе це мені нагадує слова з відомої пісні Анни Герман: «Дурманом сладким веяло, когда цвели сады...»

Від чергового:

— *Маєте рацію, Іване Степановичу: це ще квіточки, а*

ягідки будуть у жовтні 2004 року. Тоді й доспіваємо всі разом і нарізно: «Черешней скоропелено любовь ЕГО была...»

Без мила...

Олександр Волков, народний депутат:

—...Що, нам потрібне оте мило? Нам потрібен сьогодні керівник, який би тримав усіх за... оте саме... щоби нікуди не могли повернутися...

Від чергового:

— *Так і кортить вигукнути: шановні керівники! Дотримуйтеся правил гігієни! Мийте руки перед тим, як хапати усіх за... оте саме!..*

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО, Олександра МОНАСТИРСЬКОГО, Михайла КАПУСТИ.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

деться, далі популістських лозунгів про необхідність покласти край цьому ганебному явищу, що підриває основи демократії, справа не йде. Насамкінець учасники з'їзду прийняли рішення: всіх, хто так погано бореться з корупцією, нагородити почесними відзнаками з врученням грошових нагород.

Усе буде

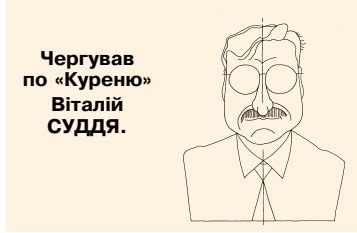
У Банановому Маразмодорі середнього класу нема. Тому, аби він скоріше з'явився, президент Бананового Маразмодору готує указ про поголовну амністію.

Учення — світ!

Ви хочете поповнити лави нашої політичної та біз-

несової еліти? Тоді мершій з мішком грошей до Кизяківської академії управління! Усього для п'ять років тут вас навчать головного — як у сесійній залі за командою боса правильно натиснути ту чи іншу кнопку для голосування.

Олександр ПЕРЛЮК.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДА.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311119.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

■ **1793 р.** Народився Павло Пестель, засновник і керівник Південного товариства декабристів, що діяло в Україні.
■ **1916 р.** Не стало живописця Теофіла Копистинського.
■ **1918 р.** Створено Комуністичну партію України.
■ **1941 р.** В УРСР прийнято постанову про організацію антифашистського підпілля.
■ **1943 р.** Розпочалася Курська битва.
■ **1953 р.** Помер італійський співак світової слави Тітта Руффо.
■ **1977 р.** Сполучені Штати випробували нейтронну бомбу.
■ **1991 р.** Верховна Рада УРСР ухвалила закон про запровадження поста Президента України.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ на 7—13 липня 2003 року

Це буде романтичний тиждень. Вас переповнюватимуть почуття. До кінця тижня ви можете закріпити або якось оформити приємні стосунки, які склалися у вас з людьми.

ОВЕН. Цього тижня можна зайнятися офіційним оформленням купівлі або продажу нерухомості. Ваше бажання прикрасити або обладнати свій дім приведе до додаткових обов'язків і клопоту. Якщо у вас є можливість, можете розпочати косметичний ремонт.

ТЕЛЕЦЬ. Ваші приємні манери й тонкий гумор справлять на оточуючих незвичайне враження. Стиль викладу своїх думок та ідей сподобається всім, хто вас слухатиме, і якщо вам є що сказати, то можете організувати публічний виступ, їм матиме успіх.

БЛИЗНЯТА. Є можливість отримати приховану підтримку згори, якщо ви її заслужили. Це той момент у житті, коли виявлена вами добродійність повертається до вас. Яку милість виявляли, таку і отримаєте. Якщо виникне необхідність розв'язувати фінансові питання, довіртеся своїй інтуїції. Ви можете знайти новий стабільний заробіток.

РАК. Усі ваші ініціативи і починання матимуть успіх. Особливої сили і впевненості може додати підтримка іноземних партнерів або співзасновників. Ви можете ошасливити своєю присутністю будь-яке товариство, не сидіть удома.

ЛЕВ. Задовolenня принесе прихована від людей діяльність. Навіть якщо це внутрішня робота над собою, ви все одно відчуєте її позитивний результат. Перш ніж іти далі, озирніться назад.

ДІВА. Цього тижня можете допомогти людям, які потребують цього. Це значно зміцнить ваш авторитет і вплив серед навколишніх людей. Використайте цей період, щоб гармонізувати стосунки з чоловіком (дружиною). Якщо ви маєте перспективні задуми, то можете взятися за їх реалізацію.

ТЕРЕЗИ. Ви можете конкретизувати свої невизначені службові обов'язки, домовтеся про них з начальством. Вам підуть назустріч, і ви можете підписати документ або угоду про те, які функції на вас покладено. Ви повинні чітко визначити службові обов'язки своїх підлеглих.

СКОРПІОН. Активізуйте діяльність, пов'язану з людьми здалеку, або організуйте до них поїздку, щоб закріпити ці контакти. Докладіть максимум зусиль, щоб ці стосунки стали дружніми або хоча б мали перспективу. Самотні можуть зустріти споріднену душею людину. Вихідні присвятить своєму хобі.

СТРІЛЕЦЬ. Ваші спільні прибутки зростуть і можуть стати неконтрольованими, це важко буде формально простежити. Але до кінця тижня вам це вдасться. Якщо очікуєте на зручний момент, щоб узяти гроші в кредит або оформити позику, то цей період буде вдалим для розв'язання цих питань.

КОЗЕРІГ. Цього тижня вам краще працювати з партнером або в команді. Лише тоді можливий успіх. Ви можете провести спільні переговори і до кінця тижня оформити документи, які підтверджують ваші відносини. Якщо необхідна юридична консультація, то не відкладайте отримання її на інший час.

ВОДОЛІЙ. Присвятить цей тиждень своєму здоров'ю. Інтенсивне лікування може дати чудові результати. Ефективним буде спокійний режим, різні очисні процедури зі вживанням великої кількості рідини. Подумайте, як можна змінити своє щоденне меню.

РИБИ. Ваші творчі починання та ініціативи принесуть конкретні результати. Навколишні відчуватимуть вашу натхненність і привабливість, тому постарайтеся відвідувати світські заходи: себе показати, продемонструвати свої можливості. Якщо з'явиться романтичне почуття, то це може бути надовго.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

До Івана Купала дітки просять дощу, а після Купала він і сам йтиме

6 липня — Горпини Купальної. Цей день вважається одним з найкращих для заготівлі лікарських трав.

7 липня — Купайла, Івана Купала. У цей день обов'язково годиться купатися, а дітам, замість вогню, пострібати через кропиву.

10 липня — Самсона. Ще його називають Сіногній. Якщо йтиме дощ, то негодитиме сім тижнів — аж до бабиного літа.

Прикмети липня

- Якщо по небу пливуть білі чи кругленькі хмари, то дощу не буде, а коли вони утворюють стовпчики, то увечері можлива гроза.
- Золотиста вечірня зоря на безхмарному небі — утримається добра погода.
- Коли досягають чорниці — починай косити жито.
- Якщо на сосні багато шишок — добре вродить ячмінь.
- Корови лягають спати надворі — буде гарна погода, під навісом — занегодить.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна